



V Bruselu dne 10.1.2014
COM(2013) 943 final

2013/0451 (NLE)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY,

**kterým se stanoví nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace potravin a krmiv
po jaderné havárii nebo jiném případě radiační mimořádné situace**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. Komise svým rozhodnutím¹ ze dne 1. dubna 1987 uložila svým útvarům, aby přistoupily ke kodifikaci předpisu nejpozději po jeho desáté změně, přičemž zdůraznila, že se jedná o minimální pravidlo a jednotlivé útvary by se měly v zájmu srozumitelnosti a přehlednosti předpisů snažit kodifikovat akty, za něž nesou odpovědnost, i v kratších intervalech.
2. Kodifikace² nařízení Rady (Euratom) č. 3954/87 ze dne 22. prosince 1987, kterým se stanoví nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace potravin a krmiv po jaderné havárii nebo jiném případě radiační mimořádné situace, nařízení Komise (Euratom) č. 944/89 ze dne 12. dubna 1989, kterým se stanoví nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace potravin po jaderné havárii nebo jiném případě radiační mimořádné situace a nařízení Komise (Euratom) č. 770/90 ze dne 29. března 1990, kterým se stanoví nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace krmiv po jaderné havárii nebo jiném případě radiační mimořádné situace byla zahájena Komisí a patřičný návrh byl předán zákonodárcům³. Nové rozhodnutí by mělo nahradit akty, které jsou do něj začleněny⁴.
3. Poradní pracovní skupina právních služeb vytvořená na základě interinstitucionální dohody ze dne 20. prosince 1994 o zrychlené pracovní metodě pro úřední kodifikaci právních předpisů⁵ ve svém stanovisku ze dne 27. září 2007 prohlásila, že návrh uvedený v bodě 2 se omezuje pouze na prostou kodifikaci bez změny podstaty dotčených předpisů.
4. V průběhu legislativního postupu souvisejícího s kodifikovaným návrhem vyšlo najevo, že ustanovení, které vyšlo v návrhu kodifikovaného znění, stanovilo výhradu ohledně prováděcích pravomocí Rady, která nebyla v bodech odůvodnění nařízení (Euratom) č. 3954/87 zdůvodněna. S ohledem na rozsudek Soudního dvoru ze dne 6. května 2008 ve věci C-133/06 by k odůvodnění výhrady ohledně prováděcích pravomocí bylo považováno za nezbytné vložit nový bod odůvodnění do nového aktu, kterým se nahrazuje a ruší uvedené nařízení. Vzhledem k tomu, že takový bod odůvodnění by znamenal podstatnou změnu, a šel by tudíž za rámec prosté kodifikace, bylo uznáno za nezbytné použít bod 8⁶ interinstitucionální dohody ze dne 20. prosince 1994 – zrychlená pracovní metoda pro úřední kodifikaci právních předpisů, s ohledem na společné prohlášení k uvedenému bodu⁷.
5. Aby se mohla uvedená změna začlenit, byla s ohledem na uvedené skutečnosti nahrazena kodifikace nařízení (Euratom) č. 3954/87, nařízení (Euratom) č. 944/89

¹ KOM(87) 868 PV.

² Prováděno v souladu se sdělením Komise Evropskému parlamentu a Radě — Kodifikace *acquis communautaire*, KOM(2001) 645 v konečném znění.

³ KOM(2007) 302 final.

⁴ Viz příloha IV tohoto návrhu.

⁵ Úř. věst. C 102, 4.4.1996, s. 2.

⁶ „Ukáže-li se v průběhu přijímání aktu, že je nutné překročit rámec prosté kodifikace a učinit obsahové změny, je úlohou Komise předložit k tomuto účelu případné návrhy.“

⁷ „Evropský parlament, Rada a Komise berou na vědomí, že ukáže-li se, že je třeba překročit rámec prosté kodifikace a učinit podstatné změny, Komise bude mít případ od případu možnost výběru, zda svůj návrh přepracuje či zda předloží samostatný návrh na změnu, přičemž návrh na kodifikaci je zachován a po přijetí obsahové změny, změnu včlení do návrhu na kodifikaci včlení.“

a nařízení (Euratom) č. 770/90 přepracováním a příslušný návrh byl předložen zákonodárci⁸.

6. Poradní pracovní skupina složená ze zástupců právních služeb, jednající v souladu s bodem 9 interinstitucionální dohody ze dne 28. listopadu 2001 o systematictějšímu využívání metody přepracování právních aktů⁹, uvedla ve svém stanovisku ze dne 4. června 2010, že návrh zmíněný v bodě 5 nezahrnuje žádné jiné podstatné změny, než které byly jako takové označeny, a pokud jde o kodifikaci nezměněných ustanovení předcházejících aktů s těmito podstatnými změnami, že návrh obsahuje prostou kodifikaci stávajících znění bez jakékoli změny jejich věcného obsahu.
7. V průběhu legislativního procesu ohledně tohoto návrhu přepracovaného znění vyšlo najevo, že se nyní některá stávající ustanovení obsažená v nařízení (Euratom) č. 3954/87 dostala do rozporu s novým systémem „postupu projednávání ve výborech“ stanoveným nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí. Bylo tedy rozhodnuto, že se stáhne návrh přepracovaného znění a vypracuje se revidovaný návrh nařízení (Euratom) č. 3954/87, který zahrne i konsolidaci a provádění nového systému „postupu projednávání ve výborech“.
8. Revidovaný návrh na základě zkušeností s jadernými haváriemi v Černobylu a zejména ve Fukušimě stanoví, že Komisi je nápomocna sekce Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat – Toxikologická bezpečnost potravinového řetězce, která se zabývá radioaktivní kontaminací potravin a krmiv podle čl. 58 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin¹⁰.
9. Při zohlednění vývoje primárního a sekundárního práva v posledních desetiletích, zejména s ohledem na bezpečnost potravin podle SFEU, a v zájmu zajištění právní jistoty a soudržnosti všech legislativních opatření EU s ohledem na podmínky pro dovoz potravin a krmiv ze třetích zemí, v kterých dojde k jaderné havárii nebo radiační mimořádné situaci, opatření, která byla zavedena v návaznosti na havárii v Černobylu¹¹, budou muset být uvedena do souladu s režimem prováděcích pravomocí a postupů, které jsou definovány v tomto nařízení. Pokud bude třeba, bude nutné změnit také právní základ.
10. Skupiny odborníků uvedené v článku 31 Smlouvy o Euratomu ve svém stanovisku ze dne 21. listopadu 2012 potvrdily své závěry z roku 1998 (zveřejnění radiační ochrany 105), že nejvyšší přípustné úrovně stanovené předběžně v nařízení č. 3954/87 pro případ, že dojde k havárii, jsou stále platné. Jakmile by však Mezinárodní komise radiologické ochrany zveřejnila nové vědecké poznatky o dávkách a rizicích, mělo by se podle odborníků ověřit, zda není třeba tyto úrovně

⁸ KOM(2010) 184 final.

⁹ Úř. věst. C 77, 28.3.2002, s. 1.

¹⁰ Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1.

¹¹ Posledními byly: nařízení Rady (ES) č. 733/2008 ze dne 15. července 2008 o podmínkách dovozu zemědělských produktů pocházejících ze třetích zemí po havárii jaderné elektrárny v Černobylu (kodifikované znění) (Úř. věst. L 201, 30.7.2008, s. 1) a nařízení Rady (ES) č. 1048/2009 ze dne 23. října 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 733/2008 o podmínkách dovozu zemědělských produktů pocházejících ze třetích zemí po havárii jaderné elektrárny v Černobylu (Úř. věst. L 290, 6.11.2009, s. 4).

přezkoumat. Komise proto v revidovaném návrhu tyto nejvyšší přípustné úrovně nezměnila¹².

¹² http://ec.europa.eu/energy/nuclear/radiation_protection/article_31_en.htm

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY,

kterým se stanoví nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace potravin a krmiv po jaderné havárii nebo jiném případě radiační mimořádné situace

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii, a zejména na články 31 a 32 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise vypracovaný po obdržení stanoviska skupiny osob jmenovaných Výborem pro vědu a techniku z řad vědeckých odborníků členských států¹³,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu¹⁴,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹⁵,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Rady 96/29/Euratom¹⁶ stanoví základní bezpečnostní standardy na ochranu zdraví pracovníků a obyvatelstva před riziky vyplývajícími z ionizujícího záření.
- (2) Po havárii jaderné elektrárny v Černobylu dne 26. dubna 1986 se uvolnilo do ovzduší značné množství radioaktivních materiálů, které kontaminovaly potraviny a krmiva v několika evropských zemích na úroveň významnou z hlediska zdraví. Byla přijata opatření k zajištění toho, aby některé zemědělské produkty byly uváděny na trh Unie pouze na základě společných opatření, jejichž cílem je ochrana zdraví obyvatelstva při zachování jednoty trhu a zabránění odklonu obchodu.
- (3) Nařízení Rady (Euratom) č. 3954/87¹⁷ stanoví nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace po jaderné havárii nebo jiném případě radiační mimořádné situace, v jejímž důsledku může dojít nebo došlo k významné radioaktivní kontaminaci potravin a krmiv. Tyto nejvyšší přípustné úrovně jsou stále v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky, které jsou v současné době na mezinárodní úrovni dostupné.
- (4) Po havárii v jaderné elektrárně Fukušima dne 11. března 2011 byla Komise informována o tom, že úrovně radionuklidů v některých potravinářských produktech pocházejících z Japonska přesáhly zásahové úrovně v potravinách použitelné v Japonsku. Taková kontaminace může ohrozit lidské zdraví a zdraví zvířat v Unii, a proto byla v souladu se stanoviskem Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví

¹³ Úř. věst. C..., s..

¹⁴ Úř. věst. C , , s. .

¹⁵ Úř. věst. C , , s. .

¹⁶ Směrnice Rady 96/29/Euratom ze dne 13. května 1996, kterou se stanoví základní bezpečnostní standardy na ochranu zdraví pracovníků a obyvatelstva před riziky vyplývajícími z ionizujícího záření (Úř. věst. L 159, 29.6.1996, s. 1).

¹⁷ Nařízení Rady (Euratom) č. 3954/87 ze dne 22. prosince 1987, kterým se stanoví nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace potravin a krmiv po jaderné havárii nebo jiném případě radiační mimořádné situace (Úř. věst. L 371, 30.12.1987, s. 11).

zvířat přijata opatření, kterými se stanoví zvláštní podmínky pro dovoz krmiv a potravin pocházejících nebo odesílaných z Japonska.

- (5) Je nutné vytvořit systém, který v případě jaderné havárie nebo v případě jiné radiační mimořádné situace, v jejímž důsledku může dojít nebo došlo k významné radioaktivní kontaminaci potravin a krmiv, umožní Evropskému společenství pro atomovou energii zavést nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace za účelem ochrany obyvatelstva.
- (6) Nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace by se měly vztahovat na potraviny a krmiva pocházející z Unie nebo dovezené ze třetích zemí, podle toho, kde a za jakých okolností došlo k jaderné havárii nebo k případu radiační mimořádné situace.
- (7) Komise má být informována o jaderné havárii nebo o neobvykle vysoké úrovni radioaktivity v souladu s rozhodnutím Rady 87/600/Euratom¹⁸ nebo na základě Úmluvy MAAE o včasném oznamování jaderné nehody ze dne 26. září 1986.
- (8) Je třeba rozšířit uplatňování nižší nejvyšší přípustné úrovně pro potraviny určené kojencům na celých prvních dvanáct měsíců věku, čímž se zohlední skutečnost, že výživa pro kojence může být v průběhu prvních šesti měsíců života výrazně proměnlivá, a zohlední se nejistota v metabolismu kojence v druhém šestiměsíčním období života.
- (9) Postupy pro stanovení nejvyšších přípustných úrovní by měly zahrnovat konzultaci skupiny odborníků uvedené v článku 31 Smlouvy, aby se přizpůsobení nejvyšších přípustných úrovní usnadnilo, a především aby se zohlednily vědecké poznatky.
- (10) S cílem zajistit, aby potraviny a krmiva překračující nejvyšší přípustné úrovně nebyly uváděny na trh EU, mělo by se vhodným způsobem kontrolovat, zda jsou tyto úrovně dodržovány.
- (11) Za účelem zajištění jednotných podmínek pro provádění tohoto nařízení, pokud jde o použitelnost předem stanovených nejvyšších přípustných úrovní, by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí¹⁹.
- (12) Přezkumný postup by se měl používat pro přijímání aktů, kterými se stávají použitelné předem stanovené nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace potravin a krmiv.
- (13) V náležitě odůvodněných případech spojených s určitými radiačními mimořádnými situacemi, které by mohly vést nebo vedly k významné radioaktivní kontaminaci potravin a krmiv, by Komise měla přijmout okamžitě použitelné prováděcí akty, pokud to závažné naléhavé důvody vyžadují,

¹⁸ Rozhodnutí Rady 87/600/Euratom ze dne 14. prosince 1987 o opatřeních Společenství pro včasnou výměnu informací v případě radiační mimořádné situace (Úř. věst. L 371, 30.12.1987, s. 76).

¹⁹ Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Toto nařízení stanoví nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace potravin, uvedené v příloze I, nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace méně významných potravin, uvedené v příloze II, jakož i nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace krmiv, uvedené v příloze III, jež je možné uvést na trh po jaderné havárii nebo jiném případě radiační mimořádné situace, v jejímž důsledku může dojít nebo došlo k významné radioaktivní kontaminaci potravin a krmiv, a stanoví postupy k tomu, aby se tyto nejvyšší přípustné úrovně staly použitelnými.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „potravinami“ jakékoli látky nebo výrobky, zpracované, částečně zpracované nebo nezpracované, která jsou určeny ke konzumaci člověkem nebo u nichž lze důvodně předpokládat, že je člověk konzumovat bude, včetně nápojů, žvýkaček a jakýchkoli látek včetně vody, úmyslně přidávané během výroby, přípravy nebo zpracování potravin; „potraviny“ nezahrnují:
 - a) krmiva;
 - b) živá zvířata, pokud nejsou připravena pro uvedení na trh k lidské spotřebě;
 - c) rostliny před sklizní;
 - d) léčivé přípravky ve smyslu čl. 1 bodu 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES²⁰;
 - e) kosmetické přípravky ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1223/2009²¹;
 - f) tabák a tabákové výrobky ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/37/ES²²;
 - g) omamné a psychotropní látky ve smyslu Jednotné úmluvy Organizace spojených národů o omamných látkách z roku 1961 a Úmluvy Organizace spojených národů o psychotropních látkách z roku 1971;
 - h) rezidua a kontaminující látky.
- 2) „méně významnými potravinami“ potraviny méně významné z hlediska výživy, které se pouze okrajově podílejí na lidské spotřebě potravin;
- 3) „krmivem“ látka nebo produkt, včetně doplňkových látek, zpracovaná, částečně zpracovaná nebo nezpracovaná, určená ke krmení zvířat orální cestou;

²⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES ze dne 6. listopadu 2001 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků (Úř. věst. L 311, 28.11.2001, s. 67).

²¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1223/2009 ze dne 30. listopadu 2009 o kosmetických přípravcích (Úř. věst. L 342, 22.12.2009, s. 59).

²² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/37/ES ze dne 5. června 2001 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových výrobků (Úř. věst. 194, 18.7.2001, s. 26).

- 4) „uváděním na trh“ držení potravin nebo krmiv za účelem prodeje, včetně nabízení k prodeji nebo jakékoli jiné formy převodu, zdarma nebo za úplaty, jakož i prodej, distribuce a další formy převodu jako takové.

Článek 3

1. V případě, že Komise obdrží — zejména v souvislosti s opatřeními Evropského společenství pro atomovou energii pro včasnou výměnu informací v případě radiační mimořádné situace nebo na základě Úmluvy MAAE ze dne 26. září 1986 o včasném oznamování jaderné havárie — úřední informaci o haváriích nebo o jakémkoli jiném případě radiační mimořádné situace, z níž vyplývá, že bylo nebo pravděpodobně bude dosaženo nejvyšších přípustných úrovní pro potraviny, méně významné potraviny nebo krmivo stanovených v příloze I, přijme, vyžadují-li to okolnosti, nařízení pro použití těchto nejvyšších přípustných úrovní. Uvedený prováděcí akt se přijme v souladu s přezkumným postupem uvedeným v čl. 5 odst. 2.
2. V řádně odůvodněných závažných a naléhavých případech souvisejících s *okolnostmi jaderné havárie nebo případu radiační mimořádné situace* Komise v souladu s postupem podle čl. 5 odst. 3 přijme okamžitě použitelné prováděcí nařízení.
3. Při přípravě návrhu prováděcího aktu uvedeného v odstavcích 1 a 2 a projednání s výborem uvedeným v článku 5, zohlední Komise základní normy stanovené v souladu s články 30 a 31 Smlouvy, včetně zásady, že všechny expozice musí být tak nízké, jak jich lze rozumně dosáhnout, a vezme v úvahu hlediska ochrany zdraví obyvatelstva a hospodářské a sociální faktory.

Článek 4

1. Jakmile Komise přijme prováděcí nařízení, kterým se nejvyšší přípustné úrovně stanou použitelnými, nesmí se uvádět na trh potraviny nebo krmiva, u nichž nejsou uvedené nejvyšší přípustné úrovně dodrženy.
Pro účely tohoto nařízení jsou potraviny a krmiva dovezené ze třetích zemí považovány za uvedené na trh, jestliže se na celním území Unie nacházejí v jiném celním režimu než v tranzitním režimu.
2. Každý členský stát poskytne Komisi veškeré informace o používání tohoto nařízení, zejména co se týče případů nedodržení nejvyšších přípustných úrovní. Komise sdělí tyto informace ostatním členským státům.

Článek 5

1. Komisi je nápomocen Stálý výbor pro potravinový řetězec a zdraví zvířat zřízený podle čl. 58 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002²³. Uvedený výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.
3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 8 nařízení (EU) č. 182/2011 ve spojení s článkem 5 uvedeného nařízení.

²³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1).

Článek 6

Aby bylo zajištěno, že maximální přípustné úrovně stanovené v příloze I, II a III zohlední všechny nově přístupné nebo dodatečné závažné údaje, zejména vyplývající z vědeckého poznání, po konzultaci se skupinou odborníků uvedenou v článku 31 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii navrhne Komise přizpůsobení těchto příloh.

Článek 7

Nařízení Rady (Euratom) č. 3954/87 a nařízení Komise (Euratom) č. 944/89 a č. 770/90 se zrušují.

Odkazy na zrušená nařízení se považují za odkazy na toto nařízení v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze V.

Článek 8

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda
[...]*